

Kandidaatti- seminaarin viittausluento

Kirsi Heino

Tietoasiantuntija, DI
kirsi.heino@aalto.fi
+358 50 31 61 009

Valokuva: Tuomas Uusheimo

Aalto-yliopisto Kirjasto
Aalto-universitetet Biblioteket
Aalto University Library

Luennon sisältö

- 1) miksi ja miten viitataan
- 2) Harvardin järjestelmä
- 3) numeroviittausjärjestelmä
  - aakkosnumerojärjestelmä
- 4) alaviitejärjestelmä
- 5) kirjallisuusviiteharjoitus
- 6) viitteidenhallintaohjelmat (RefWorks)

Miksi ja miten viitataan

Mistä viitattavaa

- Onnistunut tiedonhaku on hyvän opinnäytetyön pohja.
- Oman alan keskeiset tiedonlähteet oltava mukana.
- Valitse parhaat ja aiheen kannalta olennaisimmat lähteet.
- Muista lähdeluettelot.
- Tarkista lähteiden luotettavuus.

Miksi viitataan

- Alkuperäisen julkaisun on löydyttävä kirjallisuusviitteen avulla → lukija voi hankkia lisätietoa ja tarkistaa, että tietoja on käytetty oikein.
- Annetaan kunnia muiden tutkijoiden tekemälle työlle.
- Osoitetaan mistä tiedot ovat peräisin.
- Näytetään perehtyneisyys aiheeseen.

Milloin viitataan

- Kun lainaat toisten tekstejä, ilmoita aina lähde.
- plagiointi = toisen ideoiden, tulosten tai sanamuodon kopioimista omiin nimiinsä
- Erotta omat ajatukset ja muilta lainatut tiedot.
- alan perustiedot ilman viittausta
- Opas kuvien käytöstä: <http://libguides.aalto.fi/vrc>
- ”suorat sitaatit” lainausmerkkeihin

Miten viitataan 1/2

- Noudata ensisijaisesti oman laitoksesi tai tieteenalasi käytänteitä ja ohjeita.
- Ole johdonmukainen - käytä tekstiviitteissä ja kirjallisuusviitteissä aina samaa järjestelmää.
- Älä viittaa puutteellisesti äläkä epätarkasti.
- Käytä oppaita apuna viittaamisessa.

Miten viitataan 2/2

- Jos julkaisulla ei ole henkilötekijää, tekijäksi laitetaan laitos, yhteisö tms.
- Merkinnät kandidaatintyön kielellä.
- Kirjallisuusviite päättyy pisteeseen.

Viittaus on kaksiosainen

- tekstiviite: tekstissä oikeassa kohdassa oleva viite
- kirjallisuusviite: lähteen tarkat tiedot
- lähdeluettelo: kirjallisuusviitteet vain niistä lähteistä, joihin on työssä viitattu

Tekstiviitteen ja pisteen paikka viitattaessa

- Viite lauseen sisällä ennen pistettä -> viittaa vain tähän lauseeseen.
- Viite lauseen/lauseiden lopussa pisteen jälkeen -> viittaa edeltäviin lauseisiin (katkeaa seuraavan viitteeseen tai kappaleeseen).
- Viite kappaleen jälkeen tai alaotsikon yhteydessä (jälkimmäiseen harvemmin törmää) -> viittaa edeltäviin lauseisiin tai kappaleeseen.
- Yllä olevat säännöt pätevät Harvardin järjestelmässä ja numeroviitejärjestelmässä.

Esimerkki 1 tekstiviitteen sijoittamisesta

- Jos piste on vain sulkujen ulkopuolella, viitataan edelliseen lauseeseen.
- Tutkimuksessa on tarkoituksena tarkastella myös ihmisten toiminnan taustalla olevia ilmiöitä. Erot eri ihmisten tai havaintoyksiköiden välillä ovat tärkeitä laadullisessa analyysissä, koska juuri ne antavat johtolankoja siitä, mistä jokin asia johtuu tai mikä tekee sen ymmärrettäväksi (Alasuutari 1995, 34). **Ilmiöt kertovat....**

Esimerkki 2 tekstiviitteen sijoittamisesta

- Jos piste on sulkujen edessä ja sisällä, viitataan useampaan kuin yhteen lauseeseen.
- Yleensä laadullisen tutkimuksen yhteydessä katsotaan aineistoa olevan tarpeeksi, kun uudet tapaukset eivät tuota enää uutta tietoa. Kuitenkin aineistoa tarvitaan juuri sen verran, kuin on aiheen kannalta välttämätöntä. (Eskola & Suoranta 1999, 62–63.) [Laadullinen tutkimus....](#)

Harvardin järjestelmä eli nimi-vuosi -järjestelmä

Aalto-yliopisto Kirjasto
Aalto-universitetet Biblioteket
Aalto University Library

Tekstiviite

- Virta (1987, 90-93) on esittänyt, että tärinää aiheuttavissa koneissa...
- Selvityksen mukaan (Mäki 1980, 50) ruuviliitoksen suunnittelussa tulee...

Kirjoittajien lukumäärä tekstiviitteessä

- Jos kirjoittajia on yksi tai kaksi, nimet merkitään tekstiviitteeseen sellaisenaan.
- Jos kirjoittajia on enemmän kuin kaksi, merkitään vain ensimmäinen kirjoittaja ja tämän lisäksi:
  - et al. (et alii)
  - ym. (ynnä muut)
- Kirjallisuusviitteeseen tulee kaikkien kirjoittajien nimet.

Kirjallisuusviite kirjaan

Amjad, Z. (2000). Advances in crystal growth inhibition. New York, New York, USA: Kluwer Academic Publishers. 277 s. ISBN 0-3064-6924-3 (sähköinen). ISBN 0-3064-6499-3 (painettu).

Kirjallisuusviite painetun lehden artikkeliin

- Laakkonen, Pertti. (2004). Otahalli sai uuden lattiapinnoitteen. Väri ja pinta, vol. 87:4. S. 49-50. ISSN 0024-8568.

Kirjallisuusviite opinnäytteeseen -onko korjattavaa tai täydennettävää?

- Heino, K. (1992). Vesirakenteiden jääkuormat. Rakennus- ja maanmittaustekniikan osasto. S. 90

Parempi kirjallisuusviite

- Heino, Kirsi. (1992). Vesirakenteiden jääkuormat. Diplomityö. Rakennus- ja maanmittaustekniikan osasto. Teknillinen korkeakoulu. Espoo. 90 s.
[http://urn.fi/URN:NBN:fi:aalto-202002182237.](http://urn.fi/URN:NBN:fi:aalto-202002182237)

Opinnäytetöiden tyypit

- **Kandidaatintyö**
- **Maisterivaiheen opinnäytetyöt:**
  - **Diplomityö** (tekniikka, (maisema-)arkkitehtuuri))
  - **Pro gradu –tutkielma** (kauppatieteet)
  - **Taiteen maisterin opinnäyte** (taideala)
- **Lisensiaatintyö**
- **Väitöskirja**

Lähdeluettelo (1)

- kirjallisuusviitteet aakkosjärjestyksessä
- vuosiluku heti tekijän jälkeen
- jos samalla tekijällä useita julkaisuja samana vuonna, nämä erotetaan kirjaimilla a,b,c (tekstiviitteessä ja lähdeluettelossa)

Lähdeluettelo (2)

- Kauranen, Ilkka; Mustakallio, Mikko; Palmgren, Virpi. (2007). Tutkimusraportin kirjoittamisen opas opinnäytetyön tekijöille. Espoo: Teknillinen korkeakoulu. 109 s. ISBN 951-22-8359-X.
- Nykänen, Olli. (2002). Toimivaa tekstiä. Opas tekniikasta kirjoittaville. Helsinki. 212 s. ISBN 952-5005-64-X.

Numeroviittausjärjestelmä

Tekstiviite

- Tärinää aiheuttavissa koneissa [1, 90-93] ilmenee...
- Mäen tekemän selvityksen mukaan [2, 50] ruuviliitoksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon...

Kirjallisuusviite painettuun kirjaan

1. Amjad, Z. Advances in crystal growth inhibition. New York, New York, USA: Kluwer Academic Publishers, 2000. 277 s. ISBN 0-3064-6924-3 (sähköinen). ISBN 0-3064-6499-3 (painettu).

Kirjallisuusviite painettuun lehtiartikkeliin

2. Laakkonen, Pertti. Otahalli sai uuden lattiapinnoitteen. Väri ja pinta, 2004, vol. 87:4. S. 49-50. ISSN 0024-8568.

Kirjallisuusviite elektroniseen lehtiartikkeliin (SFS 5989)

3. Lassalle, V. L; Failla, M. D; Vallés, E. M; Martin-Martinez, J. M. *Chemical modification of styrene-butadiene-styrene co-polymer by grafting of N-carbamyl maleamic acid*. Journal of adhesion science and technology. 2005, vol. 18:15. S. 1849-1860 [viitattu 19.9.2015]. ISSN 1568-5616 [verkkojulkaisu]. Saatavissa: doi:10.1163/1568561042708359.

(Voidaan jättää pois, kun on kyse e-artikkelista.)

doi-tunniste

- doi = digital object identifier
- elektronisen artikkelin yksikäsitteinen tunniste vrt. kirjan ISBN-numero
- Voidaan hakea esim. Aalto-Finnasta (Artikkelihaku) ja Google Scholarista.
- Käytä jompaa kumpaa tapaa:
doi:10.1163/1568561042708359
<https://doi.org/10.1163/1568561042708359>

Artikkelinnumero sivunumeroiden sijaan

- Chen, J., Cheng, S., Xie, H., Wang, L. & Xiang, T. Equivalence of restricted Boltzmann machines and tensor network states, Physical Review B, 2018, 97(8), 085104.
<https://doi.org/10.1103/PhysRevB.97.085104>.
- Nykyisin on siirrytty sivunumeroiden sijasta käyttämään artikkelinnumeroita (08514).

Kirjallisuusviite standardiin

- 4. SFS 5989. Lähde- ja tekstiviitteitä koskevat ohjeet. Helsinki: Suomen standardisoimisliitto, 2012. 41 s. (saatavissa Aalto-Finnan kautta)

Lähdeluettelo 1/2

- lähdeviitteet numerojärjestyksessä eli samassa järjestyksessä kuin ne esiintyvät tekstissä
- vuosiluku julkaisutiedoissa

Lähdeluettelo 2/2

1. Kauranen, Ilkka; Mustakallio, Mikko; Palmgren, Virpi.
Tutkimusraportin kirjoittamisen opas opinnäytetyön tekijöille. Espoo: Teknillinen korkeakoulu, 2007. 109 s [viitattu 18.9.2017]. ISBN 978-952-60-3663-2 (sähköinen). ISBN 951-22-8359-X (painettu).
Saatavissa:
<https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/12621/isbn9789526036632.pdf?sequence=4>.
2. Nykänen, Olli. Toimivaa tekstiä. Opas tekniikasta kirjoittaville. Helsinki: Tekniikan Akateemisten Liitto TEK, 2002. 212 s. ISBN 952-5005-64-X.

Aakkosnumerojärjestelmä

- Lähdeluettelo järjestetään aakkosiin ja numeroidaan.
- Tekstiviite on lähdeluettelon mukainen numero eli tekstiviitteet eivät ole numerojärjestyksessä.
- Kirjallisuusviitteet ovat samanlaisia kuin numeroviittausjärjestelmässä.

Alaviitejärjestelmä

Tekstiviite

- Tärinää aiheuttavissa koneissa¹ ilmenee...
- Sivun alalaidan viite:
  - ¹ Mäkinen, P. & Lahtinen, S. Koneiden turvallisuus. S. 90.
- Numerointi voidaan aloittaa alusta joka sivulla tai kappaleessa tai se voi olla juokseva läpi koko työn.
- Sivun alalaidan viitteet voivat olla suppeita tai täydellisiä.
- **Tällä tavoin voi antaa lisätietoa lukijalle muita viittausjärjestelmiä käytettäessä.**

Lähdeluettelo 1/2

- kirjallisuusviitteet aakkosjärjestyksessä
- vuosiluku julkaisutiedoissa kuten numeroviittausjärjestelmässä

Lähdeluettelo 2/2

- Kauranen, Ilkka; Mustakallio, Mikko; Palmgren, Virpi. Tutkimusraportin kirjoittamisen opas opinnäytetyön tekijöille. Otaniemi TKK, 2007. 109 s [viitattu 18.9.2018]. ISBN 978-952-60-3663-2 (sähköinen). ISBN 951-22-8359-X (painettu). Saatavissa: <https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/12621/isbn9789526036632.pdf?sequence=4>.
- Nykänen, Olli. Toimivaa tekstiä. Opas tekniikasta kirjoittaville. Helsinki TEK, 2002. 212 s. ISBN 952-5005-64-X.

Kirjallisuusviiteharjoitus

Tehtävä: kirjallisuusviite lehtiartikkeliin

- Tekijä(t). (Julkaisuvuosi) (*Harvardin järjestelmässä*). Otsikko. Lehden nimi, julkaisuvuosi (*numeroviite/alaviitejärjestelmässä*), volyymin numero: lehden numero. Sivut, joilla artikkeli on. ISSN. doi.

Mallivastaus Harvardin järjestelmä

Sellers, S., Ebi, K.L., Hess, J. (2019).
Climate Change, Human Health, and Social
Stability: Addressing Interlinkages.
Environmental Health Perspectives, vol.
127:4, s. 1-10. ISSN 0091-6765.
<https://doi.org/10.1289/EHP4534>.

Mallivastaus numeroviitejärjestelmä

1. Sellers, S., Ebi, K.L., Hess, J. Climate Change, Human Health, and Social Stability: Addressing Interlinkages. Environmental Health Perspectives, 2019, vol. 127:4. s. 1-10. ISSN 0091-6765.
<https://doi.org/10.1289/EHP4534>.

Viitteidenhallintaohjelmat kandidaattiseminaari 2020

Kirsi Heino

Aalto-yliopisto Kirjasto
Aalto-universitetet Biblioteket
Aalto University Library

Mitä hyötyä?

- Hakutulosten tallentaminen yhteen paikkaan.
- Tekstiviitteet saadaan automaattisesti.
- **lähdeluettelo automaattisesti** valitun järjestelmän mukaan mm. BibteX, Harvard British Standard 2010, ISO 690:2010(E) (Numeric Method)

Viitteidenhallinnan avuksi

- Citavi, EndNote (maksullisia)
- CiteULike, JabRef, Mendeley, Zotero (ilmaisohjelmia ainakin aluksi)
- RefWorks (Aallossa käytössä)
- Microsoft Word (tiedot syötettävä käsin)
- [Wikipedian taulukko ohjelmien ominaisuuksista](#)

RefWorks

- Useimmissa tietokannoissa on RefWorks -kuvake, jolla viitteet saadaan helposti siirrettyä RefWorksiin.
- [RefWorks Guide](#)

RefWorks Citation Manager & Write-N-Cite

- Toimivat yhdessä Microsoft Wordin kanssa.
- Ylläpitää valitun viittausjärjestelmän mukaisia tekstiviitteitä ja lähdeluetteloja.
- Voidaan asentaa omalle tietokoneelle.

Huom!

- Olkaa tarkkoja viittausten muotoseikoissa, koska:
- Teksti- ja kirjallisuusviitteet antavat yleiskuvan kirjallisuustyön tasosta ja luotettavuudesta.